

Teleg

raful

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.	Articole și corespondențe se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază,	Prețul inserțiunilor un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.	Abonamentele și inserțiunile se adresează Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45
--	--	--	---

Nr. 3181 Pres. 1935.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș.

Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu-Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos.

„Biserica Dumnezeului celui viu este stâlp și întărire a adevărului“.

I Timotei 3, 15.

Iarăși a sosit la noi praznicul cel mare al Învierii Domnului, care toate de lumină și de bucurie le-a umplut: și cerul și pământul și cele de desupt. Bucuratu-s'au mironosițele muieri cari foarte de dimineață stând înaintea mormântului, aflat-au ele, cele dintâi, dela îngerul cel pe piatră șezând minunata știre: ce căutați pe cel viu cu cei morți? Nu este aici, *că s'a sculat!* Bucuratu-s'a cu bucurie sfântă Maica Preacurată, prin inima căreia sabia durerii trecuse în Vinerea Patimilor, iar acum veselește-se întru învierea Celui născut al său. Bucuratu-s'au învățăceii cari în fața chinurilor și a răstignirii de pe cruce a Învățătorului lor, cuprinși de frică s'au împrăștiat în toate părțile, iar acum o nouă credință și un nou curaj îi face să vestească lumii neînfricați, că *Hristos a înviat!* Bucuratu-s'a firea întreagă, pământul care la vederea patimilor se cutremurase, soarele care se întunecase, au strălucit într'o lumină nouă în acea prea slăvită și sfântă dimineață a învierii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Bucuria aceasta a toate covârșitoare, care s'a desprins dela groapa goală, a străbătut de atunci încoace veacurile dealungul lor și s'a revărsat cu lumina ei caldă și înviorătoare în miile și milioanele de suflete creștinești cari au primit solia învierii și deodată cu ea credința în dumnezeirea lui Hristos Domnul și în mântuirea pe care El ni-a adus-o nouă oamenilor.

Astăzi, iubiții mei fii sufletești, dupăce am săvârșit calea postului și prin taina pocăinții biruitori asupra păcatului am fost învredniciți a ne arăta, am ajuns și noi din nou să ne închinăm sfintei învieri și să primim bucuria cea mare pe care ne-o aduce praznicul ei. Cu sufle-

tele curate și înălțate de simțeminte vii v'ați înfățișat în bisericile Voastre, pentruca dela altarele lor să primiți vestea cea bună a Învierii Domnului, pe care cu cântări mai pătrunzătoare decât oricând o preamărește sfânta noastră Biserică, ca pe cea mai mare biruință ce a fost câștigată în lume. Ea, mireasa lui Hristos, saltă și se bucură că a Domnului mărire peste dânsa a răsărit.

Nedespărțită de Celce din mormânt ca un mire a ieșit, Biserica lui Hristos e așezată pe temelia învierii. Credința în învierea Domnului a pus în mișcare sufletele apostolilor și le-a dat curajul propovăduirii fără frică până la marginile pământului. Din fiecare cuvânt pe care l-au rostit și din fiecare șir pe care l-au scris vibrează credința lor în învierea Domnului. Ea le-a dat razimul în mijlocul suferințelor și simțământul biruinței chiar în fața morții. Toată viața cea nouă, care s'a propagat prin Biserică, a răsărit din „izvorul nestricăciunii, din Hristos, celce a izvorât din mormânt“, căci Hristos prin învierea Sa „moartea au stricat și au adus la lumină viața și nestricăciunea prin evanghelie“ [II Timot. 1, 10].

Câți au vrut să surpe Biserica Domnului, dar nimenea nu a putut, fiindcă ea este clădită pe înviere. Împărații cei tari ai păgânilor au săpat morminte peste morminte Bisericii și au voit să o închidă în ele, dar Biserica a rupt pecețile, a trântit la pământ paznicii și s'a ridicat din nou la viață și la biruință, fiindcă cu ea este Domnul cel înviat din morți. Ea stă neclătită pe temelia învierii Domnului și e lăsată să fie aici în lume „stâlp și întărire a adevărului“. Ori câte vrășmășii se îndreaptă astăzi și se vor mai îndrepta în viitor împotriva Bisericii, se vor sfărma întru neputință, dar Biserica va sta ca cetatea cea

de pe munte și «nici porțile iadului nu o vor birui pe ea.»

Sf. apostol Pavel numește Biserica trupul mistic al lui Hristos și aceasta este ea pentru noi creștinii dreptmăritori. Hristos rămâne pentru totdeauna capul ei, care o conduce. Învățătura Bisericii nu este altceva decât adevărul care a zburat de pe buzele Mântuitorului și al cărui răsunet s'a păstrat în propoveduirea apostolilor și a urmașilor lor până în ziua de astăzi. Duhul sfânt luminează și însuflețește Biserica, ferindu-o de rătăciri. Se schimbă părerile oamenilor dela o zi la alta; se răstoarnă învățăturile și legile lor, căci sunt trecătoare ca tot ce este omenesc, dar învățătura Bisericii a rămas aceiași și nu se va schimba până la sfârșitul veacurilor, fiindcă ea este adevărul Domnului, care a fost petețuit cu sângele vărsat pe cruce și rămâne în veci același. Nu păreri ale lor, ci acest adevăr al Domnului sunt chemați să-l vestească slujitorii Bisericii, cari sunt trimișii lui Hristos, la cari se referesc cuvintele Lui: „Celce vă ascultă pe voi, pe mine mă ascultă și celce se leapădă de voi, de mine se leapădă, iar celce se leapădă de mine, se leapădă de celce m'a trimis pe mine“ [Luca 10, 16].

Prin slujbele și prin sfintele taine ale Bisericii se împărtășește darul cel sfințitor și puterea mântuitoare a lui Hristos. Când preotul rostește cuvintele „botează-se“, „cuminică-se“, „cunună-se“... robul lui Dumnezeu, preotul se retrage par'că cu smerenie în dosul tainelor ce le săvârșește, voind să spună că tot darul ce se împărtășește prin ele vine dela voința cea sfințitoare a Domnului. Astfel prin cuvântul Bisericii și astăzi învață Hristos, prin sfintele și de viață făcătoarele sale taine întărește Hristos întru sfințenia Sa pe toți ceice fac parte din Biserica Sa.

În călătoria oamenilor pe acest pământ către patria cea veșnică, numai Biserica este în stare să-i povățuiască cu grija ei de mamă, încălzită de iubirea lui Hristos. Singură Biserica Domnului are această tărie de a fi „stâlp și întărire a adevărului“, căci cu ea rămâne nedespărțit Domnul însuși „în toate zilele până la sfârșitul veacurilor“. Beutura cea nouă, pe care Biserica o împărtășește, nu curge din piatră

stearpă, ci din izvorul nestricăciunii, din Hristos, celce au izvorât din mormânt.

Din praznicul Învierii Domnului răsună cuvânt de chemare la o viață nouă, după cum sf. Apostol Pavel glăsuiește: „*Curățiți aluatul cel vechiu, ca să fiți frământătură nouă... Că și Hristos, paștile noastre, pentru noi s'a jertfit. Drept aceea să prăznuim nu întru aluatul cel vechiu, nici întru aluatul răutății și al viclesugului, ci întru azimele curățeniei și ale adevărului*“ [I Cor. 5, 7—3].

Să faceți deci, iubiții mei, văzută credința în învierea lui Hristos în casele și în familiile Voastre, în școlile și bisericile Voastre, în purtarea și în toate îndeletnicirile Voastre.

Dragostea și alipirea Voastră către Biserica Domnului, către învățăturile și povețele ei, către tainele și rânduielile ei, să fie plină de ascultare fiească și neșovăitoare, aducându-Vă întotdeauna aminte de vorba marelui apostol că: «*Biserica Domnului celui viu este stâlp și întărire a adevărului*», aici pe pământ și pe drumul spre viața cea veșnică, pe care ni l-a deschis Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos prin patimile și prin mărta Sa înviere a treia zi din morți. Neamul nostru românesc prin Biserica sa dreptmăritoare a trăit și răzîmându-se de tăriile ei a biruit năpăstuirile prin care a trecut. Ea îi este stâlp și întărire și astăzi, iar un popor al cărui suflet este ocrotit și povățuit de Biserica Domnului, stă nebiruit în mijlocul valurilor acestei vieți.

Cu aceste sfaturi și învățături venind la Voi, iubiții mei fii sufletești, în ziua luminatului praznic al Învierii Domnului, Vă împărtășesc binecuvântarea Noastră arhierescă și Vă doresc din toată inima să-l petreceți cu bucurie și mulțumire duhovnicească și să Vă învredniciți a-l ajunge întru mulți ani.

Dat în reședința Noastră arhiepiscopescă din Sibiu, la sărbătoarea Învierii Domnului din anul 1935.

Al vostru al tuturor de tot binele voitor

NICOLAE
Arhiepiscop și Mitropolit.

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Crucea: puterea lui Dumnezeu și arma mântuirii noastre

„Cuvântul Crucii, celor peritori nebunie este; ear nouă, celor ce ne mântuim, puterea lui Dumnezeu este”.

I Cor. 1, 18.

Aprins de focul sacru al iubirii de Hristos cel Răstignit, cu entuziasmul caracteristic misionarului creștin, a predicat înainte cu 19 secole, Pavel apostolul, sămănătorul înțelepciunii de Dumnezeu, fraților și fiilor săi sufletești din Corintul frumoasei Elade.

Oraș luxos, cu o frământată viață comercială, cu o pătură intelectuală recunoscută, era totuși un cuib de stricăciune morală, înrăit și plin de păcate.

Această atmosferă nu trebuia să mai dureze. Care altul ar fi avut curajul și tactul suficient pentru o purificare morală și restabilire a valorilor spirituale în sens creștin, decât tocmai încercatul și mult iscusitul Pavel?

Este minunat punctul său de plecare. Arată că omenirea, cu propriile puteri spirituale, n'a putut cunoaște pe Dumnezeu, și că înțelepciunea divină este nemărginită și'n fața ei dispăre imposibilul.

Pentru a dovedi acest fundamental adevăr, prin care se începe o viață spirituală în Dumnezeu, Sf. Pavel predică *cuvântul despre cruce*, care de fapt este mântuire pentru cei cred, nebunie pentru alții.

Scopul său era să atingă inimile corintenilor, câștigându-le deplină adesiune pentru Hristos-Dumnezeu. Prin venirea la El cu credință, puteau să se înțelească, să-și pună în viață un ideal: al binelui, frumosului și adevărului moral, care să-i ridice din prozaicul vieții zilnice deasupra banului comercial și al egoismului.

Țelul — același în veci pentru misionarul creștin — poate fi realizat prin predicarea răstignirii și morții Mântuitorului Hristos. Moartea Lui pe cruce constituie centrul activității Sale mesianice. Prin ea ne-am mântuit din robia diavolului, ne-am răscumpărat din păcate, dând satisfacție lui Dumnezeu în numele nostru, cu care ne-am împăcat desăvârșit; iar prin ștergerea vinei păcatelor ni s'a asigurat o viață fericită, în comunitate cu El, de care ne legăm prin iubirea Lui.

Cu atitudinea-i liniștită, în logica-i sobră, Apostolul neamurilor aducea la ființă un adevăr, ce rămâne mereu actual: mântuirea ne-o pregătim numai la picioarele Crucii Domnului. Ea este puterea lui Dumnezeu, „armă asupra diavolului”, unicul drum care asigură fericirea eternă a sufletului.

Corintenii, și cu ei omenirea întreagă, trebuie să știe și înțeleagă aceasta: Crucea este puterea lui Dumnezeu numai pentru cei cred că Hristos este răscumpărătorul lumii, în ipostasul Său: Dumnezeu-Om. Cine se'ndoește în patima și moartea celui Răstignit pe ea, rămâne în păcate și suferă urmările.

Prin urmare, Crucea are darul nevăzut să ne împace cu Tatăl ceresc, să sfărme țaria și unelirile diavolului mântuindu-ne prin ștergerea vinovăției de relele făcute. Cel mort pe ea, însuși Dumnezeu, i-a dat această putere irenică, dar numai pentru cei buni, ceilalți „se pierd”, pentru că înaintea lor se face zadarnică suferința Domnului.

Crucea rămâne cel mai autentic simbol al întregii opere de răscumpărare din păcat. Este lemnul care a coborât și împreună, din iubire sfântă, cerul cu pământul; instrumentul prin care, până la sfârșitul lumii, se lucrează taina Împărăției lui Dumnezeu pe pământ, care, în zilele cele de apoi, se va desăvârși în cer. Prin ea grăește Dumnezeu către om și-i arată drumul vieții. Crucea primește astfel un înțeles nou, necunoscut în putere decât creștinilor

adevărați, cari îi slujesc cu devotamentul credinței lor.

Înainte, potrivit pedepselor antice, pe cruce se torturau tâlharii, criminalii vestiți și sclavii disprețuiți. Această menire a ei o făcu odioasă și temută.

Dar, din momentul când un nevinovat, Mesia, trecu pe tăpșanul Golgota peste calvarul ei cu propia Sa viață, ca să desrobească o lume înrăită, înțelesul ei s'a schimbat radical: De atunci lemnul de ocară, de pierzare și groază privesc, a devenit armă de nemărginită iubire pentru sufletul creștin, de revărsare a puterilor minunate care cuceresc viața eternă în Dumnezeu.

La poalele ei, senină și blândă, îngenunchi cu încredere înțelepciunea adevărată, călăuzită de duhul smereniei și vraja iubirii de Dumnezeu.

În fața ei, înțelepciunea lumii se dovedește nebună, căci puterea lui Dumnezeu lucrează etern prin ea. Triumful ei s'a înscris de mult în istorie. Drept aceea rămâne „armă nebiruită” în apărarea lumii credincioasă ei.

Ea rămâne „podoaba bisericii”, căci prin ea se mântuiesc și sfințesc fiii ei credincioși.

Să învățăm deci a lupta, a suferi în tăcere, cu speranța în bucuria triumfului idealului moral.

Numai prin Cruce ne vom trezi înșine din amorțirea morală, la o viață creștină demnă. Prin ea ne vom bucura cu bucurie sfântă de lumina Praznicului Învierii Domnului și vom cânta cu vrednicie cântare Împăratului vieții noastre: *Hristos a înviat!*...

Simeon Radu

Zina Învierii

(=) E cea mai mare sărbătoare a a creștinătății ortodoxe.

E praznicul credinței și al nădejzii, când glasul bisericii noastre, prin slujitorii altarului, ne strigă:

Veniți și luați lumină!

Cucernicii credincioși se apropie de talmăcitorii *cuvântului* ce în veac rămâne, și, smeriți, aproape de ușa altarului, își aprind luminările din „Lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul ce vine în lume”.

Veniți dar și luați lumină toți cei pregătiți de-a o lua, căci printr'însa nădejdea sporește și credința se întărește din nou în sufletul împovărat de ispitele îndoelii și de durerile înfrângerii.

E praznicul învierii sufletești din temelie.

Minunea Învierii însemnează biruința Domnului asupra vrăjmașilor Săi și izbăvirea noastră din stăpânirea întunerecului.

De-a lungul Săptămânii Patimilor ne-am înfiorat și ne-am cutremurat de suferințele și chinurile Mântuitorului. Cunună împletită din spini, lovituri aspre de trestie, izbiri păgâne de vorbe și pietri se aduc Mântuitorului în tot urcușul spre creștetul Golgotei. — fiere și suliță Răstignitului...

Și drept răspuns, — la tânguirile femeilor care îl plângeau pe Dânsul, Isus li-a zis: Nu mă plângeți pe mine, ci pe voi vă plângeți și pe fiii voștri! Chinuitorilor Lui, Isus li-a răspuns cu neșfârșită blândețe, cu răbdare și iubire de oameni...

Și când Domnul și-a dat Duhul, „catapeteasma bisericii s'a rupt în două, de sus până jos, și pământul s'a cutremurat și pietrele s'au despicat, și mormânturile s'au deschis, și multe trupuri ale sfinților ce adormiseră s'au sculat”...

Coborât de pe cruce, în mormânt săpat în peatră este așezat, cu peatră mare pecetluită întărindu-se mormântul. Ear a treia zi El a înviat din morți,

moartea biruind, după cuvintele Lui «că trebuie să se dea Fiul Omului în mâinile oamenilor păcătoși, și să se răstignească, și a treia zi să învieze»...

Praznicul Învierii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos să ne lumineze mintea și inima, în fană, ca po-căindu-ne, să trăim nu pentru noi înșine, ci pentru Celce a murit și a înviat spre mântuirea noastră.

Să ne pătrundem în sfârșit de adevărul, că lumina ce ne trebuie, n'are să dăinuiească abea câteva clipe grabnice trecătoare, ci are să stăruiească adânc în

spirite de-a lungul tainei vieții noastre, ca lumină povătuitoare și îndrumătoare în orice lucrare de creștini, cari își deschid larg porțile sufletului primind cu bucurie pe Isus Cel înviat din morți, — pe Celce a zis:

«Umblați până când aveți lumina, ca să nu vă cuprindă pe voi întunerecul; că celce umblă în întunerec, nu știe unde merge. Până când aveți lumina, credeți în lumină, ca fii ai luminii să fiți».

Eată adevărata mântuire din frământările chinuite sufletești ale zilelor de azi și de mâine!

Credință și Pietate

Iată două stări ale sufletului care trebuie să stea în strânsă legătură. Ceeace nu e totdeauna cazul.

Sufletul omenesc, în afunzimile lui, este un conglomerat de stări ce ard lent și tainic firul vieții omului. În această ardere o pară, mai mică sau mai mare, dă lumină, care călăuzește sufletul spre țința lui eternă. Lumina vieții sufletului e cu atât mai intensă, cu cât conglomeratul stărilor sufletului se asociază într-o armonie tot mai desăvârșită.

Când în suflet stările se asociază pentru un ideal, omul trăiește o viață de fericire și armonie. Din contră, când stările sufletului se disociază, omul trăiește o viață de antagonisme, o viață de destrămare, de banalitate și desgust.

Omul, în ființa sa etică, duce o continuă luptă contra antagonismelor sufletului său. Lupta, în cele mai multe cazuri, iese puțin izbânditoare, deoarece tocmai factorul principal din luptă este slăbit de stări mai îndărătnice ale sufletului. Factorul principal e *voința*. Voința, ca organ motric al sufletului, trebuie să dea cea mai mare contribuție de viață sufletului său. Iar prin tainica ei libertate voința trebuie să croiască potecile vieții ideale și prin această să distrugă antagonismele, care destramă viața sufletească.

Astfel deci voința cu libertatea ei formează punctul de intersecție a armoniilor sufletului nostru. Voința cu libertatea ei dă omului gama întreagă a vieții sale, întreg urcușul și coborâșul vieții.

Deci prin voință și libertatea ei trebuie să stabilim noi și armonia dintre credință și pietate.

Credința e o putere a sufletului prin care omul primește adevărul. Credința e de nuanță individuală, dar ca fond poate fi și colectivă (o sumă de simțuri și gânduri comune unui grup de oameni). Dar senzul cel mai înalt al credinței e adevăr absolut, e adevăr religios, adică accepția, că există o ființă absolută personală, creatoare, față de care creaturile sânt dependente și cu scop etern spre El.

Pietatea e latura de vis-à-vis a credinței, în virtutea căreia sufletul credincios, pe baza voinței și a libertății sale, pornește la realizarea postulatelor sale morale. Pietatea deasemenea e notă individuală a sufletului și nu exprimă totdeauna în mod adecvat credința. Pietatea are în geneza sa ideea carității și a moralei. Pietatea e îmbrățișarea credinței cu iubirea.

Din cele expuse urmează să stabilim raporturile care trebuie să realizeze armonia dintre cele două stări de vis-à-vis ale sufletului omenesc — credință și pietate.

Întâi trebuie să existe între credință și pietate un raport de reciprocă interferență. Nici când credința să nu fie lipsită de pietate, și tot așa, pietatea să aibă în conținutul său totdeauna în mod adecvat credința religioasă.

În al doilea rând, între credință și pietate să existe deplină sinceritate. Adecă între gând și faptă să nu intervină vicleania, ipocrizia.

În al treilea rând, între credință și pietate să existe idealul suprem și etern al Adevărului absolut. Adică, tot ce credem și săvârșim, să fie din dorința după viața cea eternă în Dumnezeu.

Formulările acestea teoretice convin tuturor. Căci, toți dorim plenitudinea în Dumnezeu și în viața eternă. Toți dorim să avem fericirea și mulțumirea prin armonie: Dar în viață, în realitatea gândurilor și a simțurilor, trăim totuși în compromisuri față de idealul nostru etern. Cauza e în noi și nu afară de noi, chiar și atunci, când există ispite și împrejurări externe.

Moralitatea din noi nu e putere izolată de dumnezeire. Ci, Dumnezeu e prezent, în sufletul omului prin harul său. În actul credinței și al pietății trebuie să chemăm, — pe lângă elementul uman (sufletul), și pe cel divin (harul). — „Cred, Doamne, ajută necredinții mele” (Marcu 9, 24). Legătura prin care unim natura cu

supranatura e rugăciunea. Prin rugăciune moralitatea sufletului nostru se sfințește, prin dumnezeirea Harului. Iar Harul ni l-a dat spre mântuire, spre sfințire, spre comuniune cu Dumnezeu în viața cea eternă.

Deci moralitatea noastră, credința și pietatea, trebuie să fie pornită totdeauna din gândul de a ne uni cu Dumnezeu.

Harul divin nu e simplu mijloc al sfințelor Taine, prin care noi ne împăcăm cu Dumnezeu, sau prin care primim dela Dumnezeu toate dnrurile; ci Harul divin este însăși esența vieții noastre; (Dumnezeu ne-a creat din iubire, din Har); Dumnezeu singur prin iubirea sa, prin harul său ne duce spre El (nimeni nu poate veni la mine, de nu-l va trage pe el Tatăl, Ioan 6, 44); prin harul divin ne ducem spre eternitate.

Astfel între om și Dumnezeu, între suflet și Har trebuie să existe o colaborare plină de credință și evlavie, căci numai așa poate scăpa omul de antagonismele sufletului său. Între voința sufletului nostru și între Harul divin trebuie să fie colaborarea vie prin rugăciunea plină de evlavie.

Păstorii de suflete, — de-și vor înțelege misiunea, și de vor, ca turma cuvântătoare ce li s'a încredințat, să meargă pe calea mântuirii, — să facă din scaunul mântuirii ușa, prin care toți să intre la mântuire. Deacolo, din scaunul mărturisirii, alungați credința deșartă, alungați fătarnicia, nepăsarea, superficialitatea și tot ceea ce diavolul sădește contra mântuirii noastre.

În fața Praznicului celui Mare al mântuirii, prin care harul sfintei Treimi, coborât pe pământ sub chipul omului grațial, prin patimile, moartea și învierea Sa, a desăvârșit jertfa vieții eterne, noi, ființele Harului, să ne umplem de credință, de evlavie și de smerenie în fața mântuirii pe care Hristos, Fiul lui Dumnezeu, ni-a câștigat-o prin învierea Sa.

Pr. I. Vințan

ISTORIA BISERICII și a vieții religioase a Românilor din Transilvania și Ungaria, vol. I, (până la 1698). Ed. II. revăzută și întregită și cu 115 ilustrații, de Ștefan Meteș, Sibiu, 1935. Editura Librăriei Arhidiecezane. Tip. Arhidiecezană. Preful: 280 Lei broșată, 330 Lei legată.

Cartea (de 596 pagini), întru totul remarcabilă, apare în seria publicațiilor religioase și teologice, care, puse în slujba preoților noștri și a intelectualilor mireni, se tipăresc cu multă osârdie în atelierele dela Sibiu, întemeiate de Șaguna.

Ediția nouă a cărții este larg întregită pe teme de informații, parte inedite, aducând și un nou capitol despre arta bisericească ardeleană, cu multe ilustrații.

Toți cei cu iubire față de tre-cutele vremi ale bisericii noastre, au prilejul de a cunoaște cât mai bine faptele bogate în învățături ale înaintașilor și contribuția lor la unitatea politică a neamului.

Publicația preotului Ștefan Meteș, atât de binevenită și de necesară tuturor știutorilor de carte doritori de-a se orienta în trecutul bisericii strămoșești, nu trebuie astfel să lipsească de pe masa de citire a nici unui dintre cărturarii noștri. A se cere dela Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Congresul profesorilor dela Academiile teologice din Ardeal

Necesitatea unui congres al profesorilor dela Academiile noastre teologice a fost simțită de multă vreme. El avea să soluționeze o mulțime de probleme în legătură cu desăvârșirea organizației acestor școli și cu cât mai temeinica pregătire științifică și morală a viitorului nostru cler, ale cărui sarcini și îndatoriri sporesc de pe-o zi pe alta.

Grație inițiativei pe care a luat-o I. P. S. Sa Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan de perfect acord cu PP. SS. Lor Episcopii Roman al Orăzii, Nicolae al Clujului, Grigorie al Aradului, Vasile al Caransebeșului, acest congres s'a ținut la Sibiu în zilele de 19 și 20 April într-o atmosferă de caldă colegialitate și cu discuții a căror înălțime a vădit odată mai mult înțelepciunea cărmuitorului Bisericii noastre ardeleni, ca și înțelegerea și interesul dascălilor chemați să crească pe viitorii slujitori ai sfințelor noastre altare ortodoxe.

Cei mai mulți congresiști au sosit la Sibiu încă în ziua de ajun. Profesorii Academiei teologice din Sibiu au făcut colegilor lor o călduroasă primire.

Facultatea de teologie din Cernăuți a fost reprezentată la congres prin dl profesor Dr. N. Cotos, facultatea din București prin P. C. Părinte profesor Dr. H. Roventă, iar Ministerul Cultelor prin dl inspector T. P. Păcescu. Facultatea de teologie din Chișinău a trimis congresului o telegramă de bună urări, prin dl decan Popescu-Prahova.

Ședințele congresului au fost prezidate de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului. La ele au participat și P. S. Arhieru Vasile de Rășinari, vicarul arhiepiscopiei, P. S. Arhieru Andrei Crișanul, vicarul episcopiei Orăzii, precum și PP. CC. Consilieri ai Mitropoliei și Arhiepiscopiei sibiene.

Ședința I

După liturghia darurilor mai înainte sfințite și a invocării Duhului Sfânt, săvârșite la ora 8 dim. în catedrala mitropolitană, congresiștii s'au adunat în aula Academiei teologice, unde corul studenților a cântat «Tatăl nostru», iar după aceea congresul a fost deschis printr-o magistrală cuvântare din partea I. P. S. Sale Mi-

ropolitului Nicolae al Ardealului, în care a conturat figura ideală a preotului de care are astăzi nevoie Biserica și a arătat mijloacele cari pot contribui la formarea unui asemenea preot. Se constituie biroul, alegându-se secretari: rectorul N. Colan—Sibiu, Prof. Dr. Stănescu—Cluj și Prof. Dr. N. Popoviciu—Sibiu.

Dl T. P. Păcescu, inspector în Ministerul Cultelor aduce salutul dlui ministru al Cultelor, arată avantajele creșterii tinerilor în academii unde primesc cultura și teologică și sacerdotală, necesară misiunii lor și stăruie asupra organizării unitare a academiilor ca astfel să fie posibilă circulația studenților dela o academie la alta care numai binefăcătoare poate fi.

Dl prof. Dr. Nicolae Cotos aduce salutul Facultății de teologie din Cernăuți, care cu multă plăcere a dat urmare invitației ce i s'a făcut de a participa la acest congres atât de bine organizat și căruia îi urează spor la muncă — rezervându-și cuvântul în legătură cu diferitele probleme până la discutarea lor în amănunt.

P. S. Dr. A. Magier, rectorul Academiei teologice din Oradea, își exprimă bucuria și mulțumita pentru organizarea acestui congres atât de necesar și de folositor.

În numele congresului se expediază telegrame omagiale M. S. Regelui Carol II, I. P. S. Patriarh Miron, dlor miniștri C. Angelescu al Instrucțiunii și Lapedatu al Cultelor.

Se trece la partea primă a programului, privitoare la formarea preotului cerut de vremurile de azi.

Părintele Dr. T. Botiș, rectorul Academiei teologice din Arad, își citește referatul: «Educația în internatele teologice», în care a expus sistematic mijloacele potrivite pentru o cât mai aleasă educație în internate a clericilor (spiritual, capelă, meditații, exortații, exerciții spirituale, mărturisire, împărtășire, etc.). La discuția amplă care s'a deschis după citirea referatului — și prin care s'a subliniat necesitatea absolută a internatelor pentru toți studenții în teologie — au luat cuvântul: P. S. Dr. A. Magier—Oradea, Dr. Cioloca—Caransebeș, Dr. N. Terchilă și N. Colan—Sibiu, Dr. Vască și Dr. Pasca

—Cluj, Dr. N. Cotos—Cernăuți și I. P. S. Mitropolit Nicolae care a rezumat cele discutate și le-a adâncit.

Referatul a fost întregit cu următoarele propuneri: a) Consiliile eparhiale să fie severe la alegerea și primirea în internat a studenților (certificat dela preot și catihet); b) numărul maxim al studenților într-o academie să fie de 80, ca să se poată face educație individuală; c) să se introducă uniforma preotească; d) vacanțele studenților să fie riguros controlate; e) profesorii academiilor să ia contact zilnic cu studenții și în afara de orele de curs; f) să fie introdus ziarul personal prin care studenții își vor putea controla gândurile, inițiativele și mai ales faptele; g) să fie asigurate condițiile materiale necesare unei prielnice vieți spirituale în internat.

Ședința II

În ședința de după masă deschisă la ora 4 și prezidată de I. P. S. Mitropolit Nicolae, profesorul Dr. V. Petrașcu—Cluj, își citește: «Proiectul de regulament pentru internatele teologice», redactat și întregit la discuția pe articole în spiritul expunerilor făcute în prima ședință. A urmat referatul părintelui prof. N. Popovici—Arad: «Materiile teologice și metoda lor» și referatul P. S. Dr. A. Magier—Oradea, privitor la «Planul analitic», cari s'au completat reciproc. Discuții îndelungate la care au participat aproape toți congresiștii, au avut loc cu privire la alegerea și împărțirea pe discipline și ore a materialului de predat. S'a stabilit principiul proporționalității desăvârșite, între cele patru ramuri ale teologiei, cu accentuarea importanței pe care trebuie totuși să o aibă ramura sistematică, lăsându-se academiilor oarecare libertate la repartizarea pe ore a diferitelor discipline.

I. P. S. Sa salută la această ședință pe reprezentantul Facultății teologice din București p. Dr. H. Roventă care a adus salutul acestei Facultăți și urările ei de bine pentru congres.

Ședința III

Obiectul ședinței ultime l-au constituit trei referate, și anume: referatul p. Dr. D. Stăniloae—Sibiu «Studiul Pastoraliei în cadrul învățământului teologic», care a fost pe larg discutat de către congresiști; referatul preotului Dr. G. L. Munteanu—Cluj, privitor la «Organizarea uni-

tară a academiilor teologice» care a stârnit vii discuții, și referatul p. Dr. I. Petreună—Oradea, privitor la «Organizarea asociațiilor profesorilor și studenților dela academiile teologice» care a fost primit integral.

Prof. Dr. N. Popoviciu—Sibiu la sfârșit citește următoarea moțiune:

1. Profesorii Academiilor teologice ortodoxe din Mitropolia Ardealului, întruniți la Sibiu în prima lor conferință, constată că pregătirea viitorului cler este o chestiune de vitală importanță pentru sfânta noastră Biserică.

2. Această Biserică, având singură dreptul și datoria de a-și crește slujitorii, se va îngriji să organizeze învățământul teologic în așa fel ca prin el să zidească sufletele de misionari caracterele de preoți de care ea are nevoie pentru împlinirea chemării sale mântuitoare între oameni.

3. Constatând existența diferitelor tipuri de școli teologice (facultăți, academii, seminarii), profesorii Academiilor teologice își exprimă întreaga lor recunoștință față de prețioasa contribuție pe care a adus-o fiecare școală teologică la pregătirea clerului din trecut și departe de a dori desființarea vreuneia — profesorii academiilor teologice sânt convinși că autoritatea bisericească va desăvârși cât mai grabnic organizarea acestor școli ca să fie cât mai folositoare pentru Biserică și neam.

4. Aceste criterii reclamă școli superioare — Academii, Facultăți — înzestrate cu internate.

5. Având în vedere faptul că Academiile teologice existente pretind dela studenții lor pregătire de bază egală cu bacalaureatul, că profesorii lor se recrutează după normele învățământului superior, că studiul durează 4 ani, că în sfârșit aceste școli sânt încadrate administrativ în învățământul superior, profesorii Academiilor teologice, cer să li se recunoască dreptul de a libera licență.

Moțiunea a fost votată în întregime de congres.

Prof. Dr. Munteanu mulțumește I. P. S. Mitropolit Nicolae pentru organizarea congresului împreună cu atâtea mari foloase pentru învățământul teologic ardelen și pentru ospitalitatea de care s'au bucurat tot timpul congresiștii. —

În timpul liber congresiștii au vizitat așezămintele religioase și culturale ale Mitropoliei și ale orașului.

FOIȘOARA

Emil Ludwig: Fiul Omului,

trad. de EUGEN RELGIS

Acesta este titlul unei cărți, pe care editura «Cugetarea» a aruncat-o pe piața publicului cititor — nu de prea multă vreme, dar totuși destulă ca să ne vină rău de ea.

Căci «istoria» aceasta a «unui profet» dedicată «tuturor martirilor de etate» Mântuitorului Isus Hristos, nu este de fapt decât o blasfemie, oricât ar căuta autorul să ne asigure că «tratează numai despre Isus-Omul, nu despre Hristos-Mântuitorul». «Divinitatea lui Hristos» — «la acei ce trăesc în această credință» — este adânc tulburată și vătămată de încercarea dlui E. Ludwig de-a «povesti din istoria neamului său de obârșie» (ca și al traducătorului Sigler, cum îl cheamă de fapt pe dl Relgis), luând ca temă viața Domnului și Mântuitorului nostru.

Este o cutezanță care frizează provocarea obraznică această jupânească tentativă de scădere a Dumnezeu-Omului la nivelul de înțelegere a puterilor omenești, — fără roua harului Dumnezeesc și fără evlavie. De aceea nu polemizăm cu ea, — doar o categorisim cum se cu-

vine pentru a preveni pe creștini să se ferească de pericolul acestei cărți, scrise cu oarecare îndemânare și cu toată perfidia bimilenarei uri deghizate.

Autorul pozează în victimă, având să se lupte cu cele «patru Evanghelii în «contrazicere» una față de alta... infirmate de puținele surse necreștine... adăugându-se și o confuzie în ordinea cronologică a întâmplărilor... pentru a putea să «picteze portretul» Fiului Omului, să redea «un caracter omenesc». Noroc că desteptăciunea inerentă rasei dlui E. Ludwig și Sigler îl ajută să iese din această «neorânduială»: nu se vor reda toate vorbele și toate faptele lui Isus, — nici nu se vor explica (în mod natural!) toate minunile Lui... Evanghelia lui Ioan se va utiliza numai în puține cazuri, Evangheliile lui Marcu și Matei mult mai des (de Luca nu ni se spune cum va fi tratat). Fiindcă «numai unghiul sub care sânt privite aceste fapte, numai redarea acestor vorbe, punțile de trecere ale gândirii ce leagă vorbele între ele, motivele și înlănțuirea sentimentelor, — numai acestea pot și trebuie să fie completate în mod liber», ne încredințează jupânul, mai mințind că «nu s'a adăogat nimic».

Acestor îndrăzneli și amestecului de erezii s'a căutat să i se dea o formă sprintenă și insinuantă, un stil cuceritor

(dar, în traducere, mai păstrând câte-o caracteristică evreească).

Cine a avut nenorocul să citească lucrarea de batjocură a dlui Ludwig a umblat ca Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan, care — în Apocalipsul său — a luat din mâna îngerului o carte, pe care o a mâncat apoi, — «și era în gura mea dulce ca mierea, și după ce o am mâncat s'a amărât pântecul meu» (Cap. 10, 10).

Prot. I. Duma

Hristos și Vechiul Testament

În gândirea Mântuitorului Noul Testament apare ca o prelungire firească a celui Vechiu, de aceea Noul Testament nu face deosebire prea pronunțată între evanghelii și revelația Veche. Hristos se declară pe Sine «Dumnezeul care odinioară a grăit prin proroci». El vorbește contemporanilor despre creare, despre potop, Sodoma și Gomora, rugul aprins, semnul lui Iona, vorbește despre Moise și Solomon: «cei însuflați de Duhul sfânt», citează din Psalmi și-și mustră aderenții cari calcă poruncile lui Dumnezeu revelate în «Scriptură». Pentru Hristos Vechiul Testament este «Cuvântul lui Dumnezeu», «Scriptură sfântă». Încă dela începutul activității Sale în sinagoga din Ierusalim comunică cărturarilor prezenți, că în persoana Sa se împlinesc

până în amănunte profețiile lui Isaia din cap. 61. Din scrierile Vechiului Testament gustă Mântuitorul totdeauna când are a-și convinge discipolii că acolo există adevăruri veșnice-dumnezeiești. Luca ni-a păstrat în această legătură de idei mărturie scumpe, sunt cuvintele Mântuitorului: «Am venit în lume pentru ca să se îplinească ce s'a scris despre mine în legea lui Moise, în proroci și în Psalmi». Ar fi cu totul nedrept să trecem cu vederea că Botezul Domnului e încadrat în plâsmuiri morale etern valabile. Care ar putea fi dreptatea care dă o nouă orientare Mergătorului înainte și față de care se simte dator Mântuitorul, dacă nu legea veche și mereu nouă, înaintea căreia adânc își pleacă fruntea?

Un paralelism bine justificat din punct de vedere istoric există bună oară între Hristos și Vechiul Testament în istoria ispitei: Odinioară Duhul minciunii lucra să despartă creatura de Celce este începutul și sfârșitul tuturor lucrurilor, cu al doilea Adam tocmai aceasta nădăjduște s'o ajungă prin reclama bogățiilor ce nu erau ale sale. Și felurile cum a fost pregătită prăbușirea alcătuiesc un înțeles unificator. Astfel Adam a fost întrebat: «oare să fi zis Dumnezeu?... La ispitirea lui Isus adversarul observă perfect aceeași sugestie: «oare să fi zis Dumnezeu că Tu ești Fiul lui Dumnezeu?» Aceaș lovitură e ridicată

Congresul a luat sfârșit în aceeași atmosferă de entuziasm și frățietate în care s'a deschis. I. P. Sf. Sa mitropolitul Nicolae a spus că ședințele lui au fost pătrunzătoare «exerciții spirituale» acum în preajma sărbătorii Învierii Domnului.

Data fiind importanța acestui congres — primul dela unire încoace — ca și a problemelor care au fost discutate și luminate în el, nădăjdum că sf. Mitropolie va publica pe larg analele lui. Legiutorul de mâine al învățământului teologic ar găsi în aceste anale prețioase sugestii și îndrumări.

Vis și realitate

Tânărul nostru părăsește teologia plin de viață și de entuziasm, abia apucând să intre în viața preoțească pentru a desfășura o activitate pastorală cât mai mare, înarmat cu o pastorală destul de temeinic studiată.

Pastorala adusă în practică îl lasă însă demultei desnădăjduit văzând că răul persistă. Pe unii desnădejdea îi cuprinde imediat, pe alții la un interval mai mare. Răul începe a-l învinge, și atunci; aleargă pentru un sprijin la un frate în Hristos, sau la altul, fără să-l prea poată găsi.

În viața trupului și în medicină e tocmai contrariul: la infectarea unei părți a corpului vedem globulele de sânge alergând și luptându-se cu dușmanul intrat în corp pentru a-l înlătura. Pentru a întări forța globulelor să reziste dușmanului, iese minte și mână a medicului introduce, prin injecție, serul necesar acestei lupte.

Acest ser e necesar și preoților să-l introducă pentru că poată rezista în luptă cu răul. Mă gândesc adică la reînființarea celui curs pastorul, care a fost înființat odată de I. P. S. Sa actualul nostru Mitropolit Nicolae, curs care a funcționat. Prin reînființarea cursului acestuia s'ar ajunge la multe lucruri folositoare și bune preoților.

Pentru vremile de azi, când dragostea creștină s'a mai răcit și dragostea fraților în Hristos e mult scăzută, când unele lucruri se fac nu din dragostea de-a face, ci din datorie, acest curs ar face mult. [Avem informațiuni autentice că I. P. Sf. Sa mitropolitul nostru Nicolae se ocupă cu planul organizării din nou a cursului pastoral. Red.]

Cei mai mulți după ce au terminat studiile, nu se mai ocupă cu ele, ci se mulțumesc cu ceea ce au primit în școală.

La ordin unii preoți mai pregătesc câte o conferință sau predică. Dar atâta tot. Și se știe că școala este numai o îndrumătoare către învățătură și viață. Școala pune numai calea înainte arătându-ți-o; pentru ca să o străbați, trebuie să înveți singur pe urmă cum să o străbați mai ușor.

Dar după cum lăstarul de viță nu poate da rod dela sine decât numai

dacă rămâne în viță, tot astfel nici preoțimea, dacă nu ar rămâne strânsă pe lângă școală.

Pentru preoțime nu ar fi o bucurie mai mare, decât aceea de-a fi mereu legată cu studiul teologiei care de pe o zi pe alta evoluează.

Prin reînființarea cursului pastoral, preoțimea ar fi mereu în curent cu cele mai noi scrieri, ar fi chiar o școală cu caracter dublu unde preoțimea poate învăța dela domnii profesori lucruri noi, și domnii profesori deasemenea, din pastorală practică îndeplinită de preoți.

Poate se va pune întrebarea cu drept cuvânt: nu există mijloace pentru așa ceva? Eu cred că nu este preot care să nu consimtă ca în fiecare lună să se facă o detragere de

30—50 Lei pentru susținerea cursului, ținând seama că prin această detragere lunară va putea sta și el o lună în Sibiu la acest curs. Preoțimea în acest curs va avea posibilitatea de-a discuta diferite păreri și chestiuni de ordin general și particular referitor la viața pastorală.

Va fi o școală ai cărei elevi vor fi întreaga preoțime a arhiepiscopiei, împărțindu-se fiecare protopopiat în 5 serii pe cele cinci luni de iarnă, pentru a putea asista întreaga preoțime la aceste cursuri în fiecare an.

I. P. S. Sa, care totdeauna a fost inițiatorul și sprijinitorul lucrurilor frumoase, bune și folositoare, sperăm, că și de data aceasta ne va veni în ajutor prin reînființarea cursului pastoral.

Pr. Șt. P.

Probleme, fapte, comentarii

Conferințe preoțești. — Preoțimea din tractul Băița, și-a ținut conferința de primăvară, în 9—10 April c. în parohia sediului protopopesc.

După terminarea serviciului religios, deschizându-se ședința s'a desfășurat întreg programul pus la ordinea zilei, referitor la pastorală individuală și colectivă. Conferința își exprimă durerea, pe care tractul nostru a simțit-o prin încetarea din viață a Pr. Gh. Drăgan, fost paroh în Băița.

După amiază, la ora 4, s'a săvârșit serviciul vecerniei, la sfârșit, ținând o meditație pentru mărturisire, Pr. V. Todoran Crăciunești, după care preoțimea, și un număr însemnat dintre credincioși, s'au mărturisit. În 10 l. c. dimineața s'a oficiat sfânta Liturghie înainte sfințită, la priceasnă a predicat Pr. Popa Alexie-Vălișoara îndemnând în cuvinte alese pe cei de față să năzuească spre regenerarea vieții morale și să slujească în dragoste și credință lui Dumnezeu și bisericii. După predică, preoțimea, și poporul s'au împărțășit cu sf. cuminicătură Cor.

— În 6 April asociația clerului «Andrei Șaguna»-Mercurea și-a ținut conferința de primăvară cu programul cunoscut. Președintele, părintele protopop Păcurar, a luat demersurile necesare ca să facă din acea zi o zi de plină măreție spirituală pentru sufletul preoților. La executarea programului iau parte: La punct 3: «Meditație cu textul dela Galateni 5, 24, preoții N. Popa și Aurel Străuș. La punct 4: Predică referitoare la împărțășirea preoților și credincioșilor cu textul dela 1 Cor. 10, 17, Pr. I. Nicoară

și N. Săbău. Aceleași lucrări, executate de mai mulți și privite din multe puncte de vedere, trezesc discuții instructive și de folos obștești. S'a discutat activitatea tuturor cercurilor pastorale din tract și s'au evidențiat rezultatele. Părintele președinte prot. spune: că în protopop. Mercurii conferințele pastorale au o vechime de peste 35 ani cu bune efecte, și îndeamnă preoțimea la muncă neîntreruptă, ca astfel să se obțină roade îmbelsugate în toate cercurile din tract. În numele preoțimii, preotul Ioachim Marcu amintește activitatea octogenarului preot și protopop Păcurar și îi dorește și pe viitor sănătate și putere în conducerea protopopiatului.

— Conferința preoțească a tractului Brașov s'a ținut în 16 April 1935, fiind de față toți preoții tractului, — afară de p. Muslea, bolnav. Intrându-se în ordinea de zi, președintele prot. Dr. Iosif Blaga aduce în discuție chestiunea dureroasă provocată de Pr. Iosif Trifa, în Sibiu, prin cunoscuta sa faptă și rupere de biserică noastră. Conferința, osândind fapta preotului amintit, votează în unanimitate o moțiune în acest înțeles.

Evangelhia în fața științei de Dr. Costache Dăniță, Tip. Alecsandri—Alexandria 1932—1933. Trei broșuri, à 20 Lei.

Broșura întâi și a doua tratează în deosebi despre combaterea patimilor și urmările patimilor. Cu date științifice și pe temeiurile învățăturii Evangheliei lui Isus, — autorul, călcând pe urmele regretatului profesor Dr. N. C. Paulescu, arată pe larg două din patimile semnificative, „la care insistă Evangelhia în deosebi, și pe drept cuvânt”, și adică: patima (vițiul) de nutriție și cel de reproducție.

În combaterea patimilor, sânt citate cuvintele sfinte ale Evangheliei, cuvinte spuse de însuși Mântuitorul; ear în arătarea urmărilor patimei de nutriție și de reproducție, autorul se întemeiază pe cercetările și statisticele celebrilor doctori ai timpului nostru.

Când se știe, că aceste patimi se răspândesc dela individ la familie, dela familie la societate, dela societate la națiune, amenințându-le viitorul, datorita intelectualilor cu dragoste pentru neam este a lupta împotriva răului alături cu bunii și luminații creștini, cari conștienți ca și Dr. C. Dăniță, de puterea Crucii, propovăduiesc reîntoarcerea sinceră la adevărata Biserică a lui Isus Hristos.

A treia broșură începe cu: *Procesul lui Isus* și continuă cu alte capitole în legătură cu problema *Isus și ludeii*. Procesul e înfățișat, luând mărturie cuvântul Apostolului Ioan, cu interesante observații asupra luptei între Pilat și ludeii.

Publicațiile doctorului C. Dăniță, — care este și director al organului *Isus învinge*, — conțin pe de o parte învățături de mare folos pentru cetitori, pe de altă parte alcătuiesc o propagandă neînfricată în apărarea Bisericii de toți adversarii și dușmanii ei. Astfel de lucrare merită să fie ajutată și încurajată din toate părțile.

Conferința Asociației clerului „A. Șaguna” despărțământul Mediaș s'a ținut Joi și Vineri, în 4 și 5 April 1935, la Mediaș. După invocarea Duhului sfânt, P. C. Sa prot. I. Crăciun deschide ședința, prezenți fiind 18 preoți din acest protopopiat. În cuvântarea sa, p. protopop stăruiește ca, în frământările sociale de astăzi, care se resfrâng și asupra poporului dreptcredincios, munca preoților să fie pusă la îndoita încordare.

În ordinea zilei se face dare de seamă despre cercurile religioase și activitatea membrilor despărțământului în 1934. Se adoptă mai multe propuneri și se fac unele observări din partea preoților precum și a președintelui, care invită preoțimea:

să înainteze pe viitor rapoarte mai amănunțite, arătând manifestările desfășurate în cadrul reuniunii femeilor, al societății „Sf. Gheorghe” ș. a.;

să scrie predicile ținute și să le trimită oficiului protopopesc;

în parohiile sărace să chibzuească cererea de ajutoare dela județ și dela comună...

La propunerea unui membru, conferința preoțească își exprimă părerea de rău și desaproabă cu totul atitudinea recentă a preotului Iosif Trifa, cerând sancțiune conform sfintelor canoane.

După amiază, la ora 4, a urmat, în biserică, meditația rostită de p. M. Maier, apoi s'au mărturisit toți preoții și mai mulți credincioși din parohia

în calea realizării: mândria, și e vorba de mâncare acolo ca și aici. De aceea în răspunsul său decisiv Mântuitorul preferă să împrumute pentru întâia oară expresiile din Deuteronom 6, 16: „Numai cu pâine va trăi omul”; pentru a doua oară Deut. 8, 3 și în sfârșit Deut. 6, 13. Corespunde unei necesități a evoluției spirituale ca și paguba despărțirii de Dumnezeu să armonizeze indisolubil cu câștigul, care „aduce împăcare și unește din nou pe Dumnezeu cu omul”. Mai târziu Pavel, apostolul cel cu multă izbândă pentru Hristos, ne face clară această perfectă unitate de scopuri.

Un alt tablou semnificativ este „semnul lui Iona”. Când fariseii neîncercători cer o minune, Hristos le pune în vedere „semnul lui Iona”. Prin răspunsul formulat Domnul voia să răspundă iudeilor că vor vedea minunea cea mare a învierii. În Mt. 16, se face pentru a doua oară legătură între cele două minuni. Pomenind pe Iona Hristos vede în rămânerea de trei zile a profetului în pântecul peștelui, o prefigurare a șederii în mormânt și a învierii Sale din morți.

Delicată lege a Vechiului Testament: „să nu vorbești de rău pe surd, să nu pui în calea orbului o pedecă”, își păstrează valabilitatea chiar și în bogatul cerc al îndatoririlor creștinești; iar obligativitatea decalogului Hristos o asociază învățaturii Sale. Aceeaș valoare permanentă îi

este rezervată și în evanghelii orânduirii lăuntrice: „fiți sfinți precum Domnul Dumnezeu vostru sfânt este”. Atât de populara parabolă cu bogatul și săracul Lazăr, arată ce poate mijloci Vechiul Testament credinciosului care-și pune toată nădejdea în acea revelație. Prea mulți uită că b. o. porunca Vechiului Testament: „iubește pe Dumnezeu și pe aproapele ca pe tine însuși”, Hristos o pune la temelie învățaturii Sale.

Uneori Mântuitorul contrazice, parecă, Vechiului Testament. El însuși se sustrage dela împlinirea unor obligații ordonate cu atâta strictețe acolo. Critică practica în desfacerea căsătoriei, condamnă obligația sacrificiilor sângeroase, iar sub pretext că nu ceeace intră în gură spurcă pe om, dă un înțeles diametral opus celui pe care Vechiul Testament îl admitea privitor la mâncările provenite din cărnurile animalelor necurate. Că Vechiul Testament nu e pe voia Mântuitorului, pare a rezulta din toate prelegerile pefate de antitezele: „S'a zis... dar eu zic vouă”. Așa b. o. voină să arate cum trebuie soluționată problema conjugală, El consideră admiterea divorțului ca ceva accidental. Luând cuvântul în această chestiune păstrează formalitatea veche cu cartea de despărțire, dar restrânge dreptul de divorț la cazul de adulter, după cum era prevăzut teoreticește și de Vechiul Testament în: „Cel care ține

femea desfrănată, este nebun”. Hristos desăvârșește, cu alte cuvinte arată că nu este mulțumit cu împlinirea legii Vechiului Testament așa cum o practicau evreii. Printr-o serie de exemple luate din Vechiul Testament, arată sensul și felul cum se interpretează acele porunci. Unele prescripții și orânduiri ale Vechiului Testament au avut valoare numai pentru poporul evreu. Așa b. o. porunca de-a prăznui Sămbăta, cea privitoare la aducerea sacrificiilor sângeroase, a tinerii sărbătorilor Vechiului Testament, încetează de-a mai avea putere. Numai ce este de folos permanent, trece în creștinismul practic. Ce este neesențial, cum sunt legile cultice, cade dela sine, dovedindu-se astfel că legea evoluției are valabilitate și în istoria bunurilor spirituale.

Atitudinea Mântuitorului față de Vechiul Testament o cunoaștem în mod special din raportul stenografic în care evangheliștii ne redau predica de pe munte. Față de socotințele riguroase a celor 600 de farisei, care erau întotdeauna gata să interpreteze în sens opus bunele intenții, Mântuitorul trebuia să precizeze punctul de vedere creștin: „Să nu socotiți că am venit să stric legea sau prorocii, nu am venit să stric, ci să plinesc... că zic vouă: până ce va trece cerul și pământul, o iotă sau o cifră nu va trece din lege, până ce vor fi toate. Deci celace va strica una din

aceste porunci mai mici, mai mic se va chema întru împărăția cerurilor”.

Prin lege se înțeleg cele 5 cărți ale lui Moise, iar „prorocii” sunt restul cărților cari urmează Pentateuhului. Cu expresia „lege și profeți” se însumează Vechiul Testament în întregime. Față de-o eventuală socotință greșită că Hristos ar tinde la abrogarea Vechiului Testament, Acel cunosător al sufletelor precisează că Vechiul Testament rămâne, dar trebuie completat și mai ales interiorizat. Precum în alfabet fiecare literă sau semn are importanța sa, astfel toate câte sunt scrise în Vechiul Testament spre desăvârșirea omului, rămân valabile și importante, căci sunt expresia vocii lui Dumnezeu. Istoria reține pe seama omului o mulțime de surprize. Între altele „un cer nou și un pământ nou” va face Dumnezeu. Dar Hristos ne asigură cu autoritatea persoanei Sale, că până își va exercita încă pământul actual funcțiunea sa, toate cele profețite și scrise în Vechiul Testament se vor împlini. Iată cum se compoartă Hristos. Nu aflăm în cuvântările Sale nici măcar o bănuială că Mântuitorul ar fi avut vre-un cuvânt greu față de Vechiul Testament. După cum timpul constă din zi și noapte, tot așa de sigur e, că Sfânta Scriptură va rămâne alcătuită din Vechiul și Noul Testament. Aceasta fiind atitudinea Mântuitorului, se înțelege că nici cea a aderenților Săi nu poate fi alta.

Pr. Neaga

Mediaș, ear în ziua următoare, la sfârșitul sfinteii liturghii, s'au cuminecat. În ședința redeschisă s'au cercetat mai de aproape meditațiile ținute de preoți și s'au dat din partea președintelui, potrivit sfaturi pastorale preoților din tract.

Rostul Bisericii noastre, — în noua epocă de cucerire națională în care am intrat, — este tălmăcit cu adâncă înțelegere în cuvintele dlui profesor universitar, *Sextil Pușcariu*, apărute de curând în Pagina Bisericii din ziarul Universul.

Puternica personalitate a scriitorului, care a ilustrat știința românească în opere de mare preț atât pentru conținutul, cât și pentru formă lor, desprinde următoarele adevăruri în problema despre *lege și limbă*:

„Legea strămoșească — scrie dl prof. S. Pușcariu — împreună cu limba, e elementul distinctiv față de oricare alt neam. Deosebirea aceasta nu e numai exterioară, ci atinge și structura sufletească. Precum graiul nostru e altul decât graiurile vecinilor noștri nu numai fiindcă întrebuițăm alte cuvinte decât ei, ci și fiindcă le legăm în altfel de construcții și expresii figurate, în care se reflectă sufletul nostru, cu înșușirile lui de rasă, — tot astfel biserica noastră nu se deosebește de a catolicilor fiindcă preoții noștri poartă barbă și de a reformatorilor fiindcă ritul nostru e altul decât al lor, ci și fiindcă duhul ce stăpânește în biserica drept-măritoare e altul decât în celelalte biserici. Acest duh a picurat, necurmat, ee aproape două mii de ani, în concepția noastră creștină, nuanțe ce nu mai pot fi șterse din sufletele noastre, a imprimat culturii noastre, dezvoltată veacuri de-a rândul în strânsă legătură cu Biserica, un anumit caracter. Etnicul nostru de esență latină, identificându-se cu ortodoxia a dat românismului o notă prețioasă și originală, cu care ne putem prezenta în modul cel mai avantajos în marea concurență a culturilor naționale...

La temelia luptei de cucerire națională trebuie să stea o neclintită concepție morală.

Nu tendințe meschine de căpăturală, ci convingerea neștrămutată în marea misiune pe care poporul nostru are s'o îndeplinească în lume, trebuie să ne conducă.

Această rîdicare morală n'o poate face decât Biserica, căreia va trebui să i se dea în viitor tot prestigiul de care are nevoie.

Sătui de materialismul ce ne-a stăpânit fără să ne poată feri, sântem azi însetați după spiritualism. Dorința de a deschide larg ușile caselor noastre Mântuitorului devine din ce în ce mai generală. Și nu numai că unui oape de ocazie, mângâitor în clipe de răstărire și de suferință, ci ca unui însoțitor și călăuzitor perpetuu întru cărările drepte ale Domnului”.

Răspunsuri variate și, în parte, interesante au dat mai mulți intelectuali mireni din țara noastră la un chestionar ce li s'a trimis de canonicul *Ioan Georgescu* în chestiunea „aproprierii” între „Bisericele Românești”. Răspunsurile au apărut acum într-o broșură sub titlul „Bisericele Românești”, anchetă de *Ioan Georgescu*. Oradea, 1935.

Chestionarul pusea întrebările:

1. Găsiți oportună o încercare de unire a celor două biserici românești?
2. În ce senz cugetați că e bine să se facă această unire: orientând viața sufletească a întregului neam românesc spre orientul greco-slav (!), sau spre occidentul latin?
- 3 și 4. Care ar fi consecințele noului act — și care sânt piedecile înfăptuirii și mijloacele înlăturării lor?

Unul dintre răspunsurile, scurte și lămurite, este dat de profesorul universitar dela Cluj, dl *Sextil Pușcariu*, care spune:

„Oportune” sânt toate acțiunile care ne apucă, și neprimelnice încercările care ar putea mări deosebiri existente. „Dumneata — Domnule Georgescu — ești prea

mult „unit”, și eu un prea bun „ortodox”, încât să ne putem părăsi credința... Răspunzând la întâia întrebare, am dat implicit răspunsul și la chestiunile 3 și 4. — Chestiunea 2, — spune mai departe dl S. Pușcariu — mi se pare greșit pusă: A fi ortodox nu înseamnă a fi orientat cu „viața sufletească” spre orientul greco-slav... Credința... ne orientează spre Cel de sus. „Cât despre cultura noastră, ea este, după a mea părere, chiar prea mult orientată spre occident și nu credința va schimba această orientare, pe care au determinat-o spiritele conducătoare în Vechiul Regat ortodox”, (pg. 96).

Mai sânt și alte răspunsuri la fel. În orice caz, întoarcerea bisericii greco-catolice la cea veche ortodoxă nu poate însemna „orientarea întregii biserici spre orientul greco-slav”, — cum ar vrea să înfățișeze această unire canonicul redactor al anchetei și amicii săi greco-catolici.

Calomniile gazetei „România Nouă”. Gazeta dlui *Boilă* din Cluj se ocupă de fondul de pensuni al Arhiepiscopiei noastre și debitează o serie de neadevăruri calomnioase, pe cari le rectificăm numai pentruca nu cumva vre-un cetitor cinstit să fie sedus a le lua drept bani buni.

Din fondul nostru de pensuni n'a fost întrebuițat *nici un ban* pentru clădirea capelei Academiei teologice, cu atât mai puțin pentru Sanatorul dela „Păltiniș” ori pentru oricare alt scop; ci fondul întreg, salvat prin prevederea I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae din dezastrul băncilor, servește exclusiv destinațiunii sale statutare. Sanatorul dela „Păltiniș” a fost construit fără nici o contribuție din vre-un fond al bisericii; dar el este astăzi o instituție creștinească cu care ne mândrim.

DL *Boilă*, nume de care în memoria opiniei publice se leagă deosebite preferințe față de fondurile de penziuni, ar face mult mai bine, dacă s'ar interesa de fondul de penziuni al uniților, căci pentru aceasta l-ar îndreptăți calitatea de actual ori fost avocat al Capitlului din Blaj.

INFORMAȚIUNI

Hristos a 'nviat! *Tuturor bunilor cititori ai noștri le urăm, de sfintele sărbători ale Paștilor, să le petreacă în bucurie, sănătate și pace!*

Hirotoniri. Au fost hirotoniți întru presbiteri următorii clerici: Leonida Lazar pentru parohia Sulighete și Ioan Popița pentru Aninoasa.

Dela Societatea de difuziune radio-telefonice — București. Se atrage atențiunea, tuturor celor ce țin la casele lor radio, asupra avizului Societății acesteia, prin care se arată că vor fi urmăriți toți cei care în *radio clandestin* la casele lor și că cei descoperiți vor fi supuși penalității.

† Ilie Floașiu sen., mare comerciant în Sibiu, a fost înmormântat cu deosebită pompă, Duminică, în 21 l. c., în cimitirul central al orașului. A trăit 71 de ani, ridicându-se, prin muncă trudnică și conștiințioasă, dela starea modestă, de mic negustor în satul Tilișca, de lângă Săliște, la situația de fruntaș comerciant în piața Sibiului, unde se stabilise curând după marele război, desfășurând o întinsă și rodnică activitate în întreprinderile sale. Veșnică și binecuvântată să-i fie amintirea!

„Lumina Satelor”, numărul de Paști, bogat în 12 pagini, s'a trimis mai multor oficii parohiale câte 5 exemplare spre facere. P. C. Preoți sunt rugați să plaseze acele numere și banii a-i trimită la: Administrația foii: *Lumina Satelor*, Sibiu. Numerele nevândute, a se reînapoia.

Convocare. Membrii Societății române de înmormântare din Sibiu sânt rugați a se întruni în adunare generală ordinară ce se va ținea Duminică 5 Mai 1935 la ora 11³⁰ în sala festivă a Reuniunii meseriașilor români (strada Brukenthal 17) cu următoarea ordine de zi: 1. Raportul general despre activitatea societății în 1934; 2. Bilanțul și inventarul pe 1934; 3. Bugetul pe 1935. — Sibiu, la 25 April 1935.

Timotei Popovici, președinte.

ȘTIRI LOCALE

Primăria municipiului ordonă, conform legii, stărpirea gândacilor de Mai (cărăbușilor), ce se ivesc anul acesta în număr mare. Contravenienții proprietari, cari nu stărpesc cărăbușii alături pe pomii lor, se amendează cu o sumă până la 1000 lei.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Eroismul în viața de stat (Spirit și materie), de *Ioan Colfescu Delaturda*. Tip. „Ardealul”, Cluj, 1935. Un vol. de 388 pp. Lei 160. — În capitolele studiului său, peste 40, autorul vrea să arate cum în societatea română se formează cadrele viitoarei organizații sociale ale statelor de mâne. După părerea autorului ar veni, în viața cea nouă, era eroismului.

Au apărut:

Cântările liturgice

pentru cor mixt, publicate de

Timotei Popovici

profesor de muzică la școala normală „A. Șaguna” și dirigintele corului mitropoliei

Ediție nouă prîmenită. Se poate comanda dela Librăria Arhiepiscopiei din Sibiu. — Prețul Lei 200.

Dacă spatele te doare,
Dară capu-ți arde-n foc,
Ai înțepături în șale,
Nai nici poftă de mâncare,
Ai „Diana”-ai noroc.

Stampile din cauciuc pentru oficii, pe lângă prețuri modeste, execută
Prima Fabrică Română de stampile
Oct. L. Vestemean
SIBIU, Str. Tribuei 14, Telefon 304

Pentru ușurarea durerilor articulare, majorarea rezistenței organismului, recrearea convalescenților și celor cu nervi epuizați, veritabilul „DIANA” are totdeauna un efect repede și sigur.

„POPORUL”, Institut de credit și cassă de schimb, S. P. A. Săliște

CONVOCARE

P. T. Domnii acționari ai institutului de credit și cassă de schimb „POPORUL”, societate pe acții, se convoacă la

a XXVII-a adunare generală ordinară

care se va ținea Sâmbătă în 11 Maiu 1935, la orele 3 p. m. în sala școalei primare din loc cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Constituirea adunării, constatarea acționarilor prezenți și a voturilor.
2. Raportul Consiliului de Administrație.
3. Prezentarea Bilanțului de pe 1934, raportul Consiliului de Cenzori și descărcarea Consiliului de Administrație și Consiliului de Cenzori de gestiunea anului 1934.
4. Alegerea a 2 membri pe 5 ani în Consiliul de Administrație.
5. Alegerea Consiliului de Cenzori.
6. Eventuale propuneri.

Domnii acționari cari doresc a lua parte la această adunare cu vot decisiv au să depună acțiile, titlurile provizorii sau reversele precum și eventualele documente de plenipotență la cassa institutului sau la următoarele institute încredințate de Consiliul de Administrație: „Poporul” filiala Câmpia-Turzii, Banca Vâlcea, R.-Vâlcea, Banca „Albina” Sibiu, Banca Centrală, Sibiu și Banca „Oașia”, Sibiu. [S 17 din statute].

Pentru cazul, că numărul acționarilor nu ar fi suficient pentru aduceri de concluze valide, prin aceasta se convoacă o altă Adunare Generală pe ziua de 18 Maiu 1935 în acelaș loc, la aceeaș oră și cu aceeaș ordine de zi, când se vor aduce concluze valide, fără considerare la numărul acționarilor, al acțiilor reprezentate și al voturilor.

Săliște, la 18 Aprilie 1935.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Activ	Bilanț la 31 Decemvrie 2934		Pasiv
<i>Cassa</i>			
a) Numerar efectiv	223.103		Capital social — — — — — 5.000.000
b) Disponibil la Banca Națională a României	1.242	224.345	Fond de rezervă — — — — — 1.427.564
Disponibil la Bănci:			Fonduri de ajutorare:
In țară — — — — —			Fondul D. Banciu — — — — — 27.000
Portofoliu de titluri:			Fond de binefaceri — — — — — 7.925 34.925
I. Titluri românești:			Depuneri spre fructificare
Efecte publice v. n. 5.000 Lei	4.400		din țară [cota rămasă] — — — — — 3.047.471
Titluri necotate la bursă — — — — —	45.200		Creditori: în țară:
II. Titluri străine v. n. 99.100 — — — — —	1	49.601	a) la vedere — — — — — 829.325
coroane — — — — —			b) pe termen [fond de pensii] — — — — — 484.925 1.314.250
Portofoliu de scont:			Angajamente de reescont
plătibil în țară:			în țară:
Cambii fără garanții — — — — —		44.739	a) La Banca Națională României [cota rămasă] — — — — — 1.395.276
Efecte reescontate:			b) Giruri la Creditul industrial [neredus] — — — — — 622.694 2.017.970
Reescont la Banca Națională a României [cota redusă] — — — — —	1.395.276		Dividende neridicate — — — — — 4.886
Reescont la Creditul industrial [neredus] — — — — —	622.694	2.017.970	Conturi diverse — — — — — 7.335
Debitori:			
din țară:			
Debitori fără garanție — — — — —	31.755		
Debitori cu garanție ipotecară — — — — —	49.348		
Debitori beneficiind de Legea lichidării datorilor din 7 Aprilie 1934 [cota rămasă] — — — — —		7.873.930	
Pierderi rezultând din aplicarea Legii lichidării datorilor — — — — —		1.777.291	
Imobile:			
a) Imobile necesare exercitării comerțului de bancă — — — — —	346.401		
b) Alte imobile — — — — —	51.417	397.818	
Mobilier amortizat — — — — —		1	
Conturi diverse — — — — —		7.603	
		12.854.401	12.854.401

Conturi de ordine

Cațiuni statutare — — — — —	260.000	Deponenți de cațiuni statutare — — — — —	260.000
Cambii de circulațiune și garanții reescontate — — — — —	6.271.619	Deponenți de cambii de circulație și garanții reescontate — — — — —	6.271.619
Ipoteci, cesiuni, mărfuri și garanții div. — — — — —	3.964.239	Deponenți de ipoteci, cesiuni, mărfuri și garanții diverse — — — — —	3.964.239
	10.495.858		10.495.858

Debit	Profit & pierdere		Credit
<i>Cheltuieli de administrație:</i>			<i>Dobânzi încasate:</i>
Salarii — — — — —	86.640		a) dela portofoliul de scont — — — — — 62.459
Diverse — — — — —	43.942	130.582	b) dela debitori — — — — — 119.482 181.941
Impozite și taxe — — — — —		11.437	Comisioane încasate — — — — — 19.711
Amortizări din pierderi din conversiune — — — — —		59.633	
		201.652	
			201.652

Săliște, la 31 Decemvrie 1934.

[ss] N. Hociotă,
contabil, contabil autorizat

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

[ss] Dr. M. Lupaș. [ss] Dr. N. Petra. [ss] Dr. I. Cupu. [ss] I. Martin. [ss] N. Dădărlat. [ss] I. Manasiu. președinte
[ss] C. Tîntea. [ss] D. I. Herția. [ss] Onisifor Răducuiu. [ss] O. Borcea. [ss] D. N. Roșca.
Subsemnatul Consiliu de Cenzori, am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare ale institutului.
Săliște, la 20 Aprilie 1935.

CONSILIUL DE CENZORI:

[ss] Elie Petruțiu. [ss] I. Dădărlat. [ss] N. Borcea. [ss] Dumitru Jitian. [ss] Avram Tâmpăniariu.

